

Corporate Governance en Stemverslag Tweede kwartaal 2020

In deze rapportage:

- Stemgedrag 2e kwartaal 2020
- Corporate Governance ontwikkelingen
 - *Impact coronavirus op AVA-seizoen 2020*
 - *Aandeelhouders keuren nieuwe beloningsvoorstellen af*
 - *Unilever wordt na 90 jaar volledig Brits*

Stemgedrag 2e kwartaal 2020

Gedurende het tweede kwartaal vinden traditioneel de meeste aandeelhoudersvergaderingen plaats. In deze drie maanden publiceren ondernemingen veelal jaarverslagen en leggen zij de jaarrekening ter goedkeuring voor aan aandeelhouders. Ook vindt een groot aantal (her)benoemingen van bestuurders plaats en in steeds meer landen is het beleid of de rapportage over beloning van bestuurders een jaarlijks terugkerend agendapunt. Pensioenfonds Wonen stemde in totaal op 143 vergaderingen en stemde op circa 15% van de agendapunten tegen het management. De aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. Pensioenfonds Wonen voert een eigen stembeleid. De uitvoering van ons stembeleid wordt gedaan door Achmea Investment Management. Op de website van Pensioenfonds Wonen vindt u [hier](#) terug hoe er per onderneming is gestemd op de aandeelhoudersvergadering.

Corporate Governance ontwikkelingen *Impact coronavirus op AVA-seizoen 2020*

Volgens het Nederlands vennootschapsrecht zijn beursondernemingen verplicht om binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar een algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) te organiseren. Vanwege de uitbraak van het coronavirus is het AVA-seizoen in Nederland anders gelopen dan in voorgaande jaren. De AVA's die vroeg in het seizoen gepland stonden, werden geconfronteerd met door de Nederlandse regering opgelegde beperkingen om verspreiding van het virus te voorkomen. Meerdere ondernemingen hebben hun algemene vergaderingen die gepland stonden in maart/april uitgesteld naar juni, in de hoop dat de beperkende maatregelen dan niet meer zouden gelden. Ook hebben ondernemingen aandeelhouders opgeroepen om niet naar de fysieke aandeelhoudersvergadering te komen.

Noodwet maakt uitstel of virtuele AVA mogelijk

Ondernemingen maakten zich zorgen over de rechtsgeldigheid van de AVA-besluiten, indien er maar een beperkt aantal aandeelhouders de algemene vergadering zou kunnen bijwonen. Het Nederlands parlement heeft daarom op 16 maart 2020 een noodwet aangenomen. Ondernemingen hebben daardoor tot 31 oktober 2020 de tijd om een AVA en/of via een online live-audio- of videocast een virtuele AVA te organiseren.

Virtuele AVA's

Van alle Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen hield 34% een virtuele AVA waaronder de volgende ondernemingen; Adyen, Aegon, AkzoNobel, ASM International, ASR Nederland, DSM, Heineken, Randstad en Unilever. Tijdens deze AVA's namen de CEO, de CFO, de voorzitter en de secretaris van de onderneming vanuit het hoofdkantoor van de onderneming deel aan de vergadering. Met name de buitenlandse bestuurders namen deel vanuit andere locaties. Soms was ook de externe accountant aanwezig op het hoofdkantoor. In andere gevallen gaf hij of zij een presentatie over de uitgevoerde audit vanuit een andere locatie. Niet alle ondernemingen boden aandeelhouders de mogelijkheid vervolgvragen te stellen. Hierdoor konden aandeelhouders niet in alle gevallen optimaal geïnformeerd een stem uitbrengen.

Aanwezigheid bij fysieke AVA's bleef beperkt

Alle andere Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen hielden een fysieke AVA met toegangsbeperkingen voor aandeelhouders. Fysieke AVA's waren immers nog steeds toegestaan, mits er niet meer dan 100 personen aanwezig waren. Ook moest er een afstand van ten minste 1,5 meter tussen de aanwezigen werd aangehouden. In de oproep werden aandeelhouders echter sterk ontmoedigd om de AVA fysiek bij te wonen. Er werd aangegeven dat er geen gelegenheid was voor sociale interactie en dat de onderneming ernaar streeft de fysieke aanwezigheid tot een minimum te beperken. Dit met als doel de gezondheid van alle betrokkenen te beschermen. Bijna alle aandeelhouders hebben deze aanbeveling opgevolgd; de aanwezigheid van aandeelhouders op de fysieke AVA's was beperkt van 0 tot 10 personen. Dit werd gestimuleerd door de mogelijkheid de vergadering via een live-audio- of videocast te volgen. Ook was het mogelijk om vooraf via e-mail vragen te stellen. Sommige

ondernemingen boden ook de mogelijkheid om vervolgvragen te stellen via e-mail of via een chatfunctie. Ook bij fysieke AVA's werd de fysieke aanwezigheid van bestuurders tot een minimum beperkt.

Aandeelhouders keuren nieuwe beloningsvoorstellen af

Als gevolg van de implementatie van de herziene EU-richtlijn inzake aandeelhoudersrechten ('SRD II') moeten alle Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen hun remuneratierapport over 2019 voor een adviserende stem voorleggen aan de AVA van 2020. Een grote meerderheid heeft ook het beloningsbeleid voor de bestuurders en commissarissen vernieuwd. Sinds 1 december 2019 heeft het nieuwe beloningsbeleid de steun nodig van ten minste 75% van de uitgebrachte stemmen in een AVA. Deze regel geldt niet indien de onderneming in de statuten van de vennootschap een lagere meerderheid heeft voorgeschreven.

Maatschappelijk draagvlak

Nederlandse beursvennootschappen dienen ook uit te leggen hoe in het beloningsbeleid rekening wordt gehouden met het "maatschappelijk draagvlak". Institutionele beleggers zijn vanaf dit jaar wettelijk verplicht om rekening te houden met de maatschappelijke gevolgen van elk AVA-voorstel. Zij hebben zich met name gericht op mogelijke extreme uitkomsten van het beloningsbeleid, dat ter goedkeuring aan de AVA 2020 is voorgelegd. Beleggers beoordeelden kritisch welke ondernemingen opgenomen zijn in de peergroup voor de arbeidsmarkt. Beleggers hebben met name hun zorgen geuit wanneer een substantieel deel uit deze vergelijkingsgroep uit de Verenigde Staten komt. De beloningspraktijken en -cultuur van Amerikaanse ondernemingen verschillen sterk met Europese ondernemingen. Het totale directe inkomensniveau van bestuurders zou dan ook kunnen stijgen tot ver boven het mediaanniveau van de Nederlandse en Europese concurrenten.

Remuneratierapport

Afgelopen AVA-seizoen was de eerste mogelijkheid voor aandeelhouders om een adviserende stem uit te brengen over het remuneratierapport. Bij slechts één onderneming AMG Advanced Metallurgical Group is er een negatief advies uitgebracht over het remuneratierapport over 2019. Veel aandeelhouders zien 2020 als een tussenjaar en zijn daarom nog enigszins coulant. Vanaf 2021 wordt er een hogere transparantie in de remuneratieverslagen verwacht.

Beloningsbeleid

De nieuwe steunvereiste van 75% voor het vaststellen van een nieuw beloningsbeleid heeft een grote impact gehad. Vijf voorstellen voor een nieuw of aangepast beloningsbeleid voor bestuurders zijn niet aangenomen door de AVA. Dit betreft de volgende ondernemingen: AMG, BESI, Euronext en Wolters

Kluwer. Ook zijn vijf nieuwe beloningsvoorstellen voor of bij aanvang van de AVA ingetrokken. Deze ondernemingen bezinnen zich op een nieuw voorstel. Tot de volgende AVA zal het oude beloningsbeleid van kracht blijven.

Unilever wordt na 90 jaar volledig Brits

Het was- en levensmiddelenconcern Unilever heeft op 11 juni 2020 aangekondigd om haar Nederlands-Britse structuur lost te laten. Unilever wordt volledig Brits. De aankondiging komt twee jaar na een mislukte poging om de twee moedermaatschappijen te verenigen onder een Nederlandse paraplu. Deze unificatie werd geschrapt na verzet van de Britse aandeelhouders.

Unilever geeft aan dat het doel is de "strategische flexibiliteit" te vergroten en om de corporate governance van de onderneming te verbeteren. Het bedrijf kondigde ook aan dat haar divisie voedingsmiddelen en de divisie persoonlijke verzorging, gevestigd blijft in Rotterdam en dat het onderzoekscentrum in Wageningen blijft. Ook is zij van plan om haar noteringen op de beurzen van Amsterdam, Londen en New York te behouden. Aandeelhouders van de huidige Nederlandse NV kunnen hun aandelen een-op-een inruilen voor een aandeel van de Britse PLC.

Onder de Britse PLC zullen alle investeerders dezelfde eigendoms- en kapitaalrechten hebben. Tot nu toe werden de gelijke economische rechten van de aandeelhouders van beide entiteiten gegarandeerd door verschillende overeenkomsten. De plannen zijn onderworpen aan goedkeuring van zowel de Britse als de Nederlandse aandeelhouders.